

SCHOLARLY PUBLISHING & ACADEMIC RESOURCES COALITION

Oddział Europejski

www.sparceurope.org

Otwarty dostęp w Europie: Polityka i Praktyka

David Prosser • SPARC Europe Director
(david.prosser@bodley.ox.ac.uk)

RNA -- Sign In Page - Microsoft Internet Explorer

Back Forward Stop Home Search Favorites Reload Mail

File Edit View Favorites Tools Help

Address <http://www.rnajournal.org/cgi/content/full/11/2/173>

RNA

HOME HELP FEEDBACK SUBSCRIPTIONS ARCHIVE SEARCH

This item requires a subscription to RNA

Full Text
NMR structure of the apoB mRNA stem-loop and its interaction with the C to U editing...
MARIS et al. *RNA*.2005; 11: 173-186.

To view this item, select one of the options below:

► Sign In

User Name

Password

☐ Remember my user name & password.

[Forgot your user name or password?](#)

► Purchase Short-Term Access

- [Pay per Article](#) - You may access **this article** (from the computer you are on) for 24 hours for US\$8.00.
- [Regain Access](#) - You can regain access to a recent **Pay per Article** purchase that has expired.

Internet

start 2 Microsoft Outlook 5 Internet Explorer RealPlayer: Fra' Mort... Document1 - Microso... Microsoft PowerPoint... EN 17:09

Circulation Research -- Subscription Status - Microsoft Internet Explorer

Back Forward Stop Home Search Favorites Reload Mail

File Edit View Favorites Tools Help

Address <http://circres.ahajournals.org/cgi/reprint/01.RES.0000155723.53868.d2v1>

SEARCH DONATE HELP CONTACT AHA SIGN IN

ADVANCED SEARCH

Feedback Subscriptions Archives Search

Circulation Research

Institution: Cardiovasc Med Oxford
[Sign In as Member/Individual \(Non-Member\) Subscription Activation](#)

Subscription Status

Your institution's online subscription to "Circulation Research" has EXPIRED as of 22 Oct 2004.

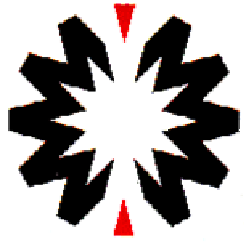
To view this item, select one of the options below:

► Sign In via User Name/Password

[Sign in as Member/Individual \(Non-Member\) Subscription Activation](#)

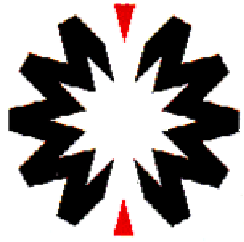
Internet

start 2 Microsoft Outlook 5 Internet Explorer RealPlayer: Fra' Mort... Document1 - Microso... Microsoft PowerPoint... EN 17:09

Obecna sytuacja – niezadowolenie na wielu poziomach

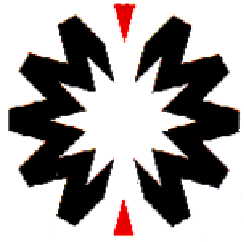
- Autorzy
 - Ich prace nie docierają do wszystkich kolegów ze środowiska, a oni sami nie zyskują takiego uznania, jakiego oczekują.
 - Pomimo tego często muszą płacić za publikację, za kolorowe ilustracje, za przedruki, etc.
 - Często odstąpienie od praw autorskich w zamian za opublikowanie pracy oznacza, że nie mogą w pełni dysponować własnym dorobkiem.
- Czytelnicy
 - Nie mogą przeglądać całości literatury naukowej, jaka jest im potrzebna – pracują mniej wydajnie.
- Biblioteki
 - Nawet biblioteki najbogatszych instytucji nie są w stanie sprostać wszystkim informacyjnym potrzebom swoich użytkowników
- Sponsorzy
 - Pragnęliby większych korzyści ze swoich inwestycji w badania naukowe.
- Społeczeństwo
 - Tracimy wszyscy, jeśli przepływ informacji nie działa w sposób optymalny.

SPARC - Oddział Europejski

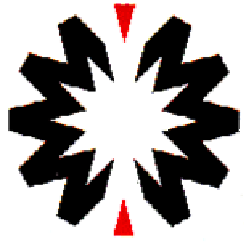
www.sparceurope.org

- Powstał w 2002 r. na fali sukcesu, jaki odniósł SPARC (utworzony w 1998 r. przez amerykańskie Stowarzyszenie Bibliotek Naukowych).
- Promuje partnerstwo między bibliotekami, pracownikami naukowymi, stowarzyszeniami i odpowiedzialnymi wydawcami.
- Pierwotnie koncentrował się na naukach ścisłych, technicznych i medycznych, ale jego zakres zainteresowania się rozszerza.
- Ma 110 członków z 14 krajów.
- Dzięki współpracy członkowie SPARC mogą mieć wpływ na to, jak publikowanie naukowe będzie wyglądało w przyszłości.

Znaczenie Internetu

- Możliwości **szerszego dostępu i nowych zastosowań** oferowane przez:
 - wciąż rozrastającą się sieć,
 - rozwijające się technologie cyfrowego publikowania i nowe modele biznesu.
- Nowe metody dystrybucji informacji.
- Lepsze sposoby ogarnięcia rosnącej liczby prowadzonych badań naukowych.
- 75% czasopism (83% z dziedziny nauk ścisłych, technicznych i medycznych) dostępnych on-line.

Otwarty dostęp

www.sparceurope.org

Co to jest?

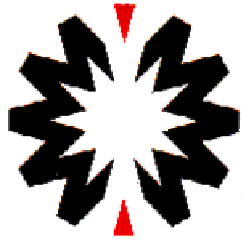
Żądaniem *wolnego, nieograniczonego dostępu* za pośrednictwem Internetu do literatury, którą naukowcy przekazują do powszechnego użytku *nieoczekując zapłaty*.

Po co?

Ulepszenie dystrybucji informacji, wzrost liczby prowadzonych badań naukowych, bogatsza edukacja, równy dostęp do wiedzy w bogatych i biednych krajach, większe korzyści podatników z nakładów na badania naukowe.

Jak?

Wykorzystywać istniejące środki do płacenia za *dystrybucję* informacji, a nie za *dostęp* do niej.

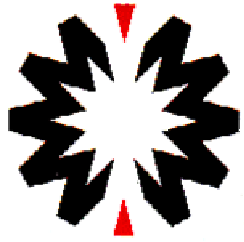
Budapesztańska Inicjatywa Open Access

www.sparceurope.org

Dwie uzupełniające się strategie:

- **Autoarchiwizacja:** Badacze powinni mieć możliwość zdeponowania recenzowanych artykułów w otwartych archiwach elektronicznych zgodnych ze standardami **Open Archives Initiative**
- **Czasopisma w otwartym dostępie:** Czasopisma nie będą pobierać opłat za subskrypcję czy dostęp on-line. Zamiast tego powinny szukać innych źródeł finansowania recenzji i publikacji (np. opłaty za publikację).

<http://www.soros.org/openaccess/>

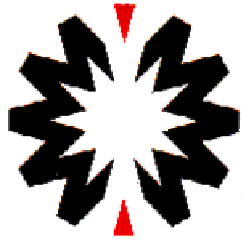

Czym są repozytoria instytucji (otwarte archiwa)?

www.sparceurope.org

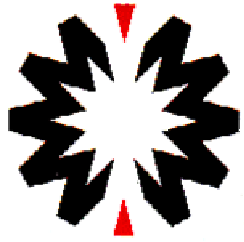
Podstawowe elementy:

- *Związane z określoną instytucją*: ich zasób wytworzyła społeczność danej instytucji.
- *Gromadzą treści naukowe*: preprinty i wersje robocze, opublikowane artykuły, materiały dydaktyczne, prace naukowe studentów, zbiory danych, etc.
- *Ich zasoby przyrastają i są trwałe*: zapewniają stały dostęp do zgromadzonych materiałów.
- *Współdziałają i gwarantują otwarty dostęp*: są darmowe, dostępne on-line, globalne.

Dlaczego repozytoria instytucji?

- **Dla osób indywidualnych:**
 - Stanowią centralne archiwum prac.
 - Pozwalają na łatwiejsze odnajdywanie i przeszukiwanie zasobów.
 - Sprawniej rozpowszechniają informacje o prowadzonych badaniach i zwiększają ich znaczenie.
 - Pełnią funkcję kompletnego CV.
- **Dla instytucji**
 - Podnoszą jej prestiż i silniej zaznaczają obecność w środowisku.
 - Pełnią funkcję reklamy jej sponsorów, potencjału kadry naukowej i studentów, etc.
 - Ułatwiają zadania administracyjne, np. ewaluację badań naukowych.
- **Dla społeczeństwa**
 - Zapewniają dostęp do informacji o badaniach naukowych na całym świecie.
 - Gwarantują długotrwałą ochronę dorobku placówek naukowych.

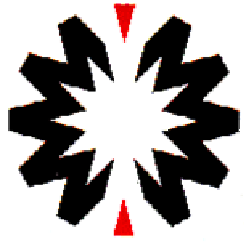
Czym jest czasopismo?

Publikowanie naukowe pełni cztery funkcje:

DOKUMENTOWANIE Ustanawianie intellectual priority	CERTYFIKACJA Potwierdzenie jakości/ważności badań naukowych	INFORMOWANIE Gwarantowanie dostępności badań naukowych	ARCHIWIZOWANIE Zachowywanie badań do przyszłych zastosowań
---	---	--	---

Obecny model:

- Skupia wszystkie te funkcje w czasopismach.
- Ma sens w przypadku wersji drukowanych

Cztery funkcje - repozytoria

DOKUMENTOWANIE
Ustanawianie
*intellectual
priority*

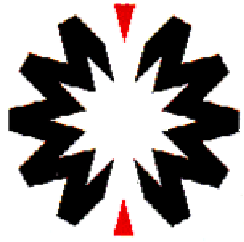

CERTYFIKACJA
Potwierdzenie
jakości/ważności
badań naukowych

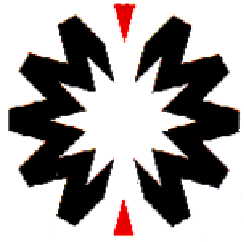
INFORMOWANIE
Gwarantowanie
dostępności
badań naukowych

ARCHIWIZOWANIE
Zachowywanie
badań do
przyszłych
zastosowań

Certyfikacja

- Certyfikacja gwarantuje:
 - Autorom – potwierdzenie ważności ich prac (istotne dla celów promocyjnych oraz w przypadkach starania się o grant)
 - Czytelnikom – gwarancję znalezionej literatury
- Czasopisma zapewniają recenzje oraz dają badaniom i autorom ‘znak jakości’
- Czasopisma powinny być osiągalne w otwartym dostępie.

Cztery funkcje czasopisma

Repozytoria
instytucji

DOKUMENTOWANIE
Ustanawianie
intellectual
priority

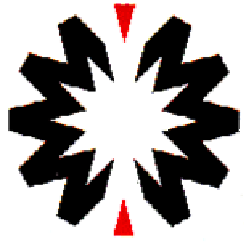
CERTYFIKACJA
Potwierdzenie
jakości/ważności
badań naukowych

INFORMOWANIE
Gwarantowanie
dostępności
badań naukowych

ARCHIWIZOWANIE
Zachowywanie
badań do
przyszłych
zastosowań

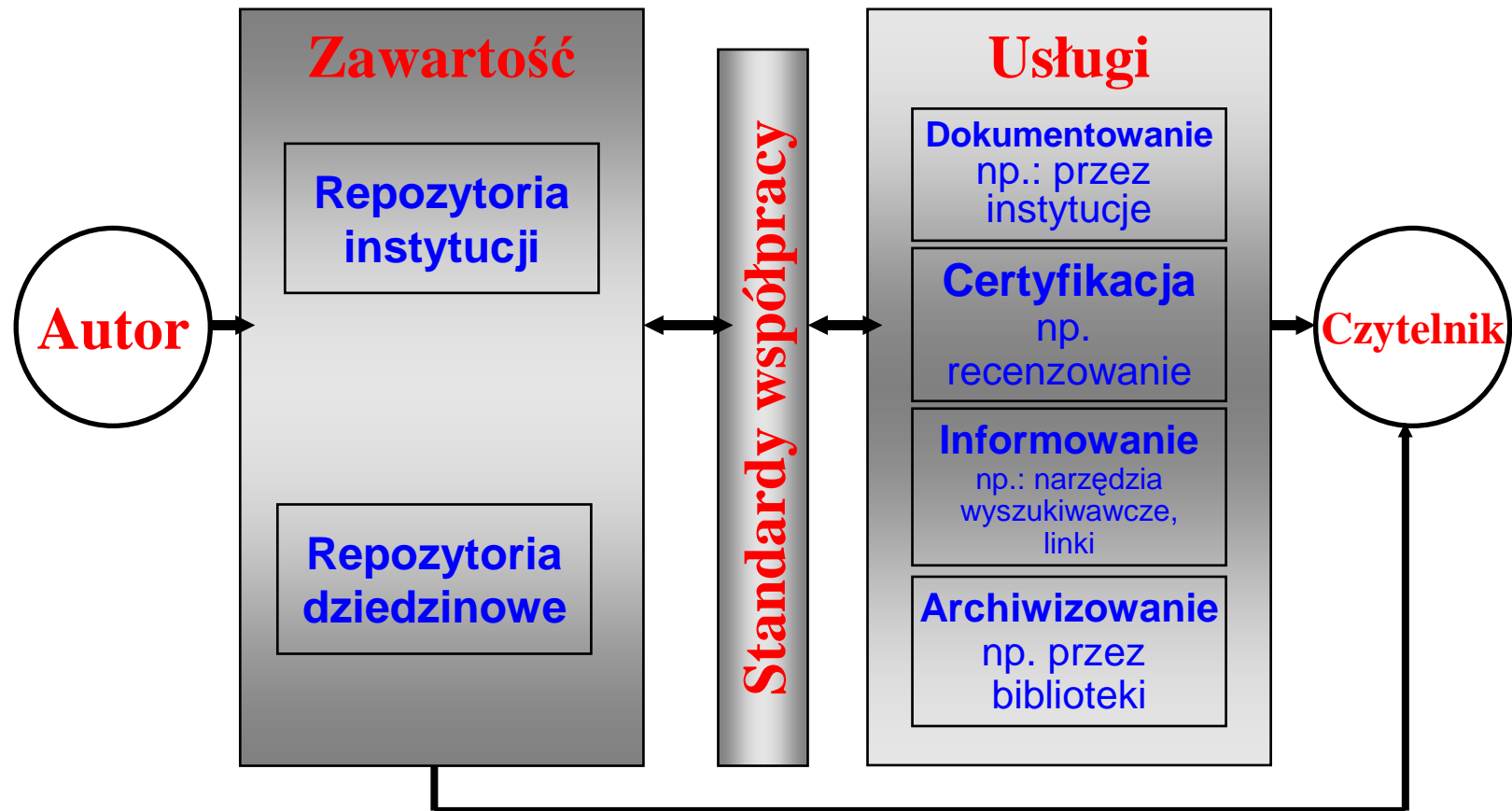

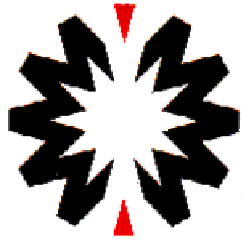
Czasopisma
Open Access

Jak współdziałają poszczególne elementy

www.sparceurope.org

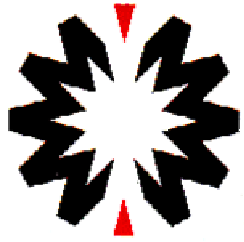
Teoria zastosowana w praktyce - repozytoria instytucji

www.sparceurope.org

- GNU EPrints – Southampton
- D-Space – MIT
- CDSWare – CERN
- ARNO – Tilburg, Amsterdam, Twente
- Fedora – Cornell University / University of Virginia

- SHERPA – Wielka Brytania
- DARE – Holandia
- DRIVER – kraje europejskie

- SPARC Resources –
(<http://www.arl.org/sparc/core/index.asp?page=m0>)

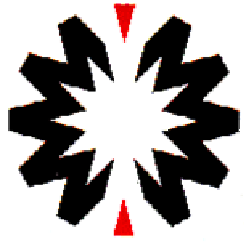
Teoria zastosowana w praktyce - repozytoria instytucji

www.sparceurope.org

OpenDOAR (Directory of Open Access Repositories)

- Rzetelny katalog naukowych repozytoriów otwartego dostępu
- Zawiera ponad 950 repozytoriów
- Może być wykorzystywany do przeszukiwania wszystkich zawartych w katalogu repozytoriów
- Podaje informacje o polityce repozytoriów (copyright, ponowne wykorzystanie materiałów, ochrona, etc.)
- Repozytoria polskie w DOAR:
 - [Biblioteka Cyfrowa Politechniki Łódzkiej](#) (eBiPol)
 - [Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego](#)
 - [Biblioteki Cyfrowej Politechniki Warszawskiej](#)
 - [Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa](#)
 - [Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa](#)
 - [Małopolska Biblioteka Cyfrowa \(Digital Library of Malopolska\)](#) (MBC)
 - [Pedagogical Digital Library](#) (Pedagogiczna Biblioteka Cyfrowa)
 - [Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa](#)
 - [Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa](#) (ZBC)

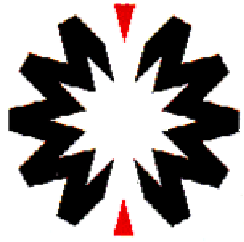
<http://www.openoar.org/>
<http://new.arl.org/sparc/repositories/>

Teoria zastosowana w praktyce - czasopisma w otwartym dostępie

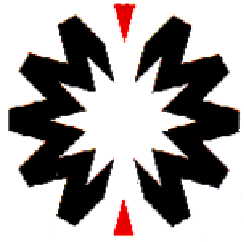
www.sparceurope.org

- Lund Directory of Open Access Journals (<http://www.doaj.org/>) – zawiera ponad 2850 recenzowanych czasopism w otwartym dostępie
- *PLoS Biology* (uruchomiony w 2003 – IF 14.7), *PLoS Medicine* (2004), *PLoS Computational Biology*, *PLoS Genetics*, *PLoS Pathogens* (2005)
- *BioMed Central* (wydał ponad 27,750 artykułów)
- *Hindawi* (wydaje 80 czasopism w otwartym dostępie)
- Scientific Electronic Library Online (SciELO-
<http://www.scielo.org/index.php?lang=en>) – 279 tytułów czasopism w otwartym dostępie

Teoria zastosowana w praktyce - hybrydowe czasopisma w otwartym dostępie

- Autorzy mogą zdecydować, czy ich artykuły mają być osiągalne w otwartym dostępie (wówczas muszą za to zapłacić) czy nie.
- Z czasem, kiedy liczba płacących autorów rośnie, opłaty za subskrypcje mogą maleć.
- W efekcie końcowym całe czasopismo staje się czasopismem w otwartym dostępie.
- Wielu wydawców “tradycyjnych” zmienia czasopisma o zamkniętym dostępie na czasopisma open access (Proceedings of the National Academies of Science (PNAS), American Institute of Physics)
- Oxford University Press ogłosiło, że koszty subskrypcji niektórych czasopism w 2008 roku zmaleją z powodu opłat wnoszonych przez autorów.

Potęga otwartego dostępu – autoarchiwizacja

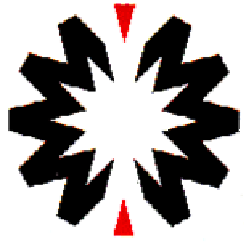
www.sparceurope.org

- 72% artykułów publikowanych w *Astrophysical Journal* posiada wersje darmowe (dostępne głównie przez ArXiv)
- Tych 72% artykułów jest średnio cytowanych **dwa razy** częściej niż pozostałe 28%, które nie mają wersji darmowych.

Dane od Grega Schwarza

- Tim Brody z Southampton wykazał, że artykuły, które posiadają także wersję darmową, mają więcej cytowań niż te dostępne wyłącznie poprzez subskrypcję.

http://citebase.eprints.org/isi_study

Potęga otwartego dostępu - czasopisma

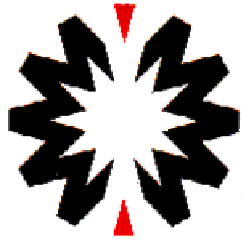
www.sparceurope.org

- Artykuły z *Proceedings of the National Academies of Science (PNAS)* w otwartym dostępie mają o 50% więcej załadowań pełnotekstowych niż artykuły nieudostępniane w open access

<http://www.library.yale.edu/~license/ListArchives/0505/msg01580.html>

- ...i średnio dwa razy większe szanse na cytowanie.

<http://biology.plosjournals.org/perlserv/?request=get-document&doi=10.1371/journal.pbio.0040157>

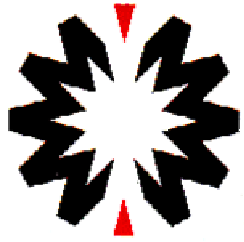
Otwarty dostęp i polityka publiczna

Obserwujemy niezwykle spłot elementów:

- Czynniki wymuszające zmiany:
 - “Ekonomia wiedzy” (np. strategia lizbońska)
 - Rozliczalność/odpowiedzialność i ocena – ‘produkt powinien być wart swej ceny’
 - E-Science / E-Research
 - Zainteresowanie dostępem do danych
 - Wolność informacji
- Zmiany w zakresie technologii (Internet, technologie cyfrowego publikowania).
- Nowe modele biznesu.

prowadzący do tego, że coraz częściej polityka publiczna dotyczy problemu otwartego dostępu. Widać to na przykładzie:

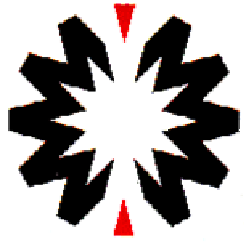
- Grup badawczych
- Uniwersytetów
- Ośrodków badawczych
- Instytucji sponsorujących
- Rządów
- Instytucji narodowych i międzynarodowych

Polityka otwartego dostępu – Deklaracja Berlińska

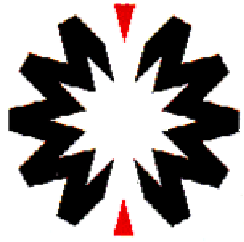
- ‘Nasza misja rozpowszechniania wiedzy będzie połowiczna, jeżeli informacja nie będzie szeroko i w przystępny sposób dostępna dla społeczeństwa.’
- Sygnatariusze powinni promować wolny dostęp poprzez:
 - zachęcanie badaczy i grantobiorców do publikowania w otwartym dostępie,
 - zachęcanie instytucji opiekujących się dziedzictwem narodowym do wspierania idei otwartego dostępu poprzez udostępnianie swoich zasobów w Internecie,
 - rozwijanie środków i metod wartościowania zasobów otwartego dostępu oraz czasopism elektronicznych w celu utrzymywania standardów jakości i dobrej naukowej praktyki.
 - orędownie za tym, by publikacje w otwartym dostępie były akceptowane w obowiązujących systemach i procedurach oceny awansu zawodowego.
- Opublikowana 22 października 2003 roku

<http://www.zim.mpg.de/openaccess-berlin/berlindeclaration.html>

Deklaracja Berlińska w sprawie poparcia otwartego dostępu

- Wśród 242 sygnatariuszy z całego świata są:
 - **Niemcy:** Fraunhofer Society, Wissenschaftsrat, HRK, Max Planck Society, Leibniz Association, Helmholtz Association, **German Research Foundation**, Deutscher Bibliotheksverband
 - **Francja:** CNRS, INSERM
 - **Austria:** FWF Der Wissenschaftsfonds
 - **Szwecja:** Swedish Research Council, Swedish Library Association, Association of Swedish Higher Education
 - **Chiny:** Chinese Academy of Sciences, National Science Foundation China (NSFC)
 - **Włochy:** Rectors of almost all Italy's universities
 - **Hiszpania:** Rectors and Chancellors of 13 universities, Spanish National Research Council (CSIC)
 - **Belgia:** 17 Higher education rectors and ministers
 - **Polska:** Stowarzyszenie Wikimedia Polska

Polityka otwartego dostępu

The Wellcome Trust, Wielka Brytania

- From October 1 2006, it became a condition of funding that copy of any **original research paper** published in a peer-reviewed journal must be deposited into PubMed Central (PMC).
http://www.wellcome.ac.uk/doc_WTX022827.html

Komitety badawcze, Wielka Brytania

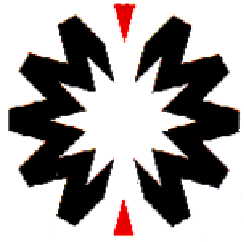
- Sześć z siedmiu brytyjskich komitetów badawczych wymaga zdeponowania artykułów w jednym z darmowych repozytoriów elektronicznych.
http://www.sparceurope.org/press_release/RC%20OA%20policies%20v1.5.xls

Narodowy Instytut Zdrowia (National Institutes of Health), Stany Zjednoczone

- Grantobiorcy są “proszeni” o zdeponowanie swoich artykułów do 12 miesięcy od chwili ich opublikowania.
- Niewielki odzew na tę politykę dobrowolności (około 4%) spowodował, że “prośbę” zmieniono w obowiązek. <http://grants.nih.gov/grants/guide/notice-files/NOT-OD-05-022.html>

Kanadyjski Instytut Badania Zdrowia (Canadian Institutes of Health Research), Kanada

- Przedstawił projekt polityki dostępu do badań finansowanych przez CIHR, w którym jest mowa o obowiązku deponowania artykułów w odpowiednich repozytoriach.

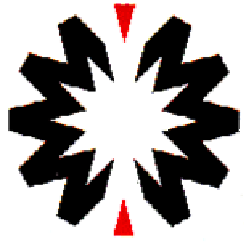

Studium Komisji Europejskiej

www.sparceurope.org

- Studium na temat przemian ekonomicznych i technicznych rynku wydawnictw naukowych w Europie.
- Wiąże się ono z ideą KE utworzenia Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz podniesienia statusu prowadzonych w Europie badań.
- Szuka odpowiedzi na pytania:
 - Jakie są najważniejsze zmiany w Europie?
 - Co i kto te zmiany napędza i dlaczego? Jeżeli jest jakiś opór wobec pozytywnych zmian, co/kto za nim stoi?
 - Jaki są konsekwencje tych zmian dla użytkowników (autorów, czytelników, bibliotek)?
- Rozpoczęło się 15 czerwca 2004 roku.

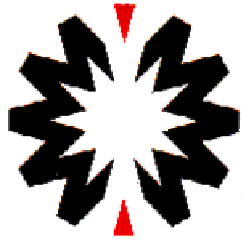
<http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2004/pr1506en.cfm>

Studium Komisji Europejskiej

- Na zakończenie stwierdza, że ‘...polityka powinna być prowadzona tak, aby rynek był wystarczająco konkurencyjny i przyjazny rozpowszechnianiu informacji’. Szczególną uwagę należy zwrócić na potrzebę:
 - zwiększenia dostępu do badań naukowych,
 - zapewnienia ochrony przeciwko nadużyciom i eksperymentom.
- **Zalecenie A1. Zagwarantowanie powszechnego, szybkiego (tuż po opublikowaniu) dostępu do badań finansowanych ze środków publicznych.**
 - Instytucji finansujące badania ... powinny promować i wspierać archiwizowanie publikacji w otwartych repozytoriach, po terminie uzgodnionym z wydawcami. Archiwizowanie mogłoby stać się warunkiem uzyskania funduszy.
 - Na poziomie europejskim mogą zostać podjęte następujące działania: (1) prowadzenie polityki nakazującej publikowanie w otwartych archiwach, po określonym czasie, artykułów powstałych na bazie badań finansowanych ze środków KE oraz (2) zbadanie w porozumieniu z krajami członkowskimi i europejskimi instytucjami naukowo-badawczymi czy i jak taka polityka i otwarte repozytoria mogłyby zostać wdrożone.

http://europa.eu.int/comm/research/science-society/pdf/scientific-publication-study_en.pdf

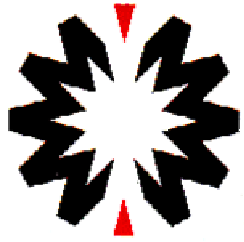

Studium Komisji Europejskiej

- W lutym 2007 roku KE zorganizowała w Brukseli konferencję na temat komunikacji naukowej.
- Przed spotkaniem SPARC - Oddział Europejski oraz partnerzy współpracujący w ramach Knowledge Exchange zebrali 22,000 podpisów pod petycją wzywającą Komisję Europejską do przyjęcia zaleceń Studium. (<http://www.ec-petition.eu/>)
 - **Stowarzyszenia uczelniane**
 - Portuguese Rectors Conference, Hochschulrektorenkonferenz (Germany), Irish Universities Association, Finnish Council of University Rectors, Association of Swedish Higher Education, Norwegian Association of Higher Education Institutions, Conference of Italian University Rectors
 - **Fundatorzy badań**
 - European Research Council, Deutsche Forschungsgemeinschaft, German Research Council, Austrian Science Fund, Spanish National Research Council, Wellcome Trust, Swiss National Science Foundation, CNRS, INRIA, Medical Research Council, Association of Medical Research Charities (UK), Max Planck Society, Swedish Research Council
 - **Uczelnie narodowe**
 - Royal Swedish Academy of Sciences, Royal Swedish Academy of Letters, History & Antiquities, Royal Flemish Academy of Arts and Sciences, Lithuanian Academy of Sciences, Royal Scientific Society of Jordan, Schweizerische Akademie der Geistes- und Sozialwissenschaften, Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, Academia Romana, **Hungarian Academy of Sciences**

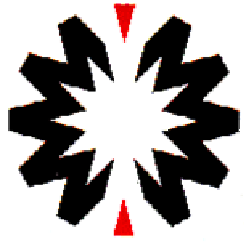

Studium Komisji Europejskiej

www.sparceurope.org

- Konferencja okazała się bezowocna, ale Komisja wydała komunikat, w który zawiera:
 - Zobowiązanie uwzględnienia w grantach KE kosztów publikowania w otwartym dostępie.
 - Obietnica opracowania konkretnych wytycznych - w ramach konkretnych programów - dotyczących publikowania artykułów w otwartych repozytoriach.
 - Znaczące środki przeznaczone na tworzenie infrastruktury repozytoriów oraz zabezpieczanie zasobów cyfrowych.
 - Finansowanie badań dotyczących biznesowych modeli publikowania oraz publikowania naukowego.

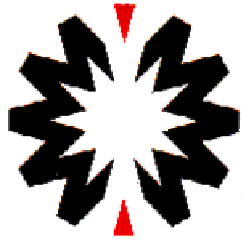
http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/communication-022007_en.pdf

Konkretne wytyczne w ramach konkretnych programów

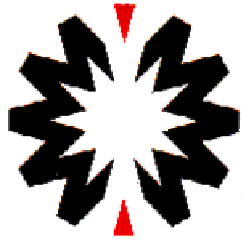
www.sparceurope.org

- W marcu przygotowano projekt [FP7 Grant Agreement](#), w którym zobowiązywał grantobiorców do przekazywania KE elektronicznych kopii opublikowanych w czasopiśmie artykułów i upoważnienia KE do udostępniania ich on-line.
- Projekt został przyjęty 10 kwietnia:
 - Artykuł II.12.2, *Informacja i komunikacja*....Komisja będzie miała prawo do publikowania, w dowolnej postaci i w dowolnym medium, następujących materiałów/informacji: [...] możliwych do opublikowania wyników badań [...]
 - Artykuł II.30.4, *Rozpowszechnianie*.... Ponadto, elektroniczna kopia wersji opublikowanej bądź czystopisu przyjętego do publikacji także będzie przykazywana Komisji w tych samych celach, o jakich mowa w Artykule II.12.2, jeżeli to nie narusza żadnych praw stron trzecich.
- Peter Suber opisuje to jako „istotę uznania otwartego dostępu .”

Projekt Rządowy Komisji Europejskiej

- KE opublikowała Projekt Rządowy – “Europejska Przestrzeń Badawcza: nowe perspektywy”
- **Skuteczne dzielenie się wiedzą.** Jego warunkiem powinien być otwarty i łatwy dostęp do ogółu wiedzy.
- Istotą systemu badawczego jest generowanie, rozpowszechnianie i wykorzystywanie wiedzy. Dostęp do wiedzy powstałej w wyniku prowadzonych badań oraz jej wykorzystanie w biznesie i polityce jest podstawowym założeniem Europejskiej Przestrzeni Badawczej - **wiedza bez ograniczeń musi krążyć** w po całym społeczeństwie.
- Europa powinna dbać o dostępność informacji naukowej na każdym jej poziomie, od surowych danych do publikacji.
- **Czy istnieje potrzeba prowadzenia na poziomie Unii Europejskiej polityki mającej na celu poprawę i zapewnienie otwartego dostępu oraz dystrybucji wyników badań finansowanych ze środków publicznych, począwszy od surowych baz danych po recenzowane publikacje?**
- Zaprasza badaczy, instytuty badawcze, przedstawicieli szkolnictwa wyższego, biznesu, organizacje obywatelskich i samych obywateli do udziału w debacie i konsultacjach publicznych, którym początek dał Projekt Rządowy (do 31 sierpnia 2007).

Polityka autoarchiwizowania

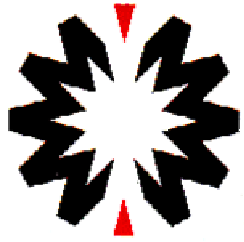
Instytuty badawcze:

- CERN – wymaga od badaczy deponowania artykułów w repozytorium CERN
- CNRS (Centre National de la recherche scientifique)

Instytucje:

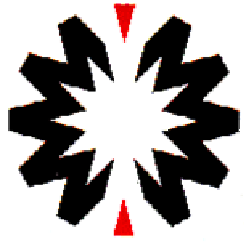
- Queensland University of Technology
- Bielefeld University
- University of Bremen
- University of Hamburg
- University of Lund
- Universidade do Minho
- University of Southampton
- Case Western Reserve University
- University of Oslo

<http://www.eprints.org/signup/fulllist.php>

Jaka powinna być polityka?

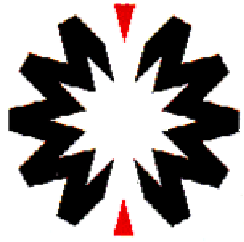
- Na spotkaniu Berlin 3, zorganizowanym w dniach 28 lutego – 1 marca 2005 w Southampton przygotowano prosty schemat polityki otwartego dostępu.
- W celu wprowadzenia w życie postanowień Deklaracji Berlińskiej instytucje powinny:
 - 1) wymagać od badaczy deponowania kopii wszystkich ich opublikowanych artykułów w repozytoriach otwartego dostępu
 - oraz
 - 2) zachęcać badaczy do publikowania artykułów w czasopismach otwartego dostępu, jeśli odpowiednie czasopisma istnieją, oraz zapewniać wsparcie w tym zakresie.

Otwarty dostęp - kwestia polityki

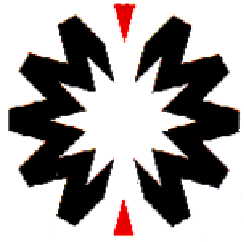
Polityka otwartego dostępu :

- Jest dobrze przyjmowana przez autorów
- Jest dostosowana do potrzeb autorów
- Pozostaje w zgodzie z prawami autorskimi i szanuje moralne prawa autorów
- Jest zgodna z procedurą patentową
- Respektuje wolność naukową i intelektualną
- Współgra z celami większości ciał i instytucji finansujących badania naukowe
- Jest skuteczna!

Kwestia polityki – Co dalej powinniśmy zrobić

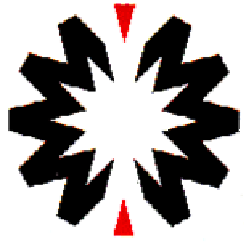
- Musimy zaangażować decydentów na wszystkich poziomach:
 - w instytucjach
 - w organizacjach finansujących badania
 - na poziomie polityki narodowej (otwarty dostęp jest kwestią ponad podziałami)
 - na poziomie międzynarodowym, np. w takich organizacjach, jak UE, ONZ, OECD, etc.
- Musimy pokazać szerokie poparcie dla idei otwartego dostępu, toteż prosimy o podpisanie (i nakłonienie innych do podpisania) europejskiej i amerykańskiej petycji w sprawie otwartego dostępu:
 - europejska - <http://www.ec-petition.eu/>
 - amerykańska - <http://www.arl.org/petition/>
- Musimy kontynuować tworzenie i rozwój wspaniałych zasobów otwartego dostępu.

Otwarty dostęp – korzystny dla wszystkich zainteresowanych stron

www.sparceurope.org

- Dla sponsorów badań – dzięki niemu służą społeczeństwu, a jednocześnie mają większy zysk z inwestycji w badania naukowe
- Dla autorów – zapewnia im lepszą dystrybucję prac oraz podnosi ich znaczenie
- Dla czytelników – zapewnia im dostęp do podstawowej literatury, sprawiając że najważniejsze ‘narzędzie badawcze’ nabiera większego znaczenia
- Dla wydawców i recenzentów – sprawia, że mają poczucie, iż ich praca jest wyżej ceniona
- Dla bibliotek – sprawia, że mogą sprostać oczekiwaniom użytkowników
- Dla instytucji – umacnia ich obecność i prestiż
- Dla małych i specjalistycznych wydawnictw – dzięki niemu mogą przetrwać i umocnić swoją pozycję

Zmieniaj!

“Jedną z najzaszczytniejszych powinności uczelni jest rozwijanie wiedzy i szerzenie jej nie tylko pośród tych, którzy mogą codziennie przychodzić na wykłady - ale znacznie dalej i szerzej. ”

Daniel Coit Gilman, rektor Uniwersytetu Johns Hopkins University, 1878 (w uczelnianym czasopiśmie)

“Dawna tradycja i nowoczesna technologia spotkały się, aby tworzyć niespotykane dotychczas dobro publiczne. ”

Budapest Open Access Initiative, 14 lutego 2002

Kontakt: SPARC Europe:
david.prosser@bodley.ox.ac.uk